

PROJEKT & KULTUR

nr. 100 --- september 2009

issn. 0901-8824

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 9856 2994. gtu_sekr@hotmail.com
Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 100!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf. - og fax-nr. 98 56 29 94
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk

Gironummer: reg.nr. 1551, kontonr. 630-0804.
Fra udlandet sender man til IBAN-nr.
DK6030000006300804.

Ansvarlig over for presseloven er formand Per Adelhart Christensen. Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen.

Indlæg til Projekt og Kultur nr. 101 skal være os i hænde tirsdag den **17. november 2009**. Projekt & Kultur trykkes på Huset i Århus i 240 eks. Redaktionen ønsker at fremme bladets formidling og opfordrer til eftertryk med kildeangivelse.

Dette nummer indeholder:

3: Mødedeltagelser og udstillinger.

4 - 5: **Vestafrikansk Kulturuge i Århus**
– af Jens Elgaard Madsen.

6 - 8: Referat af generalforsamling
– af Jens Elgaard Madsen.

9 - 11: **20 år og klunser i 1967**
– af Thyge Christensen.

12: **Støtte til dialogturisme i Niger**
– af Isabelle Grignon.

13: **Niger – juni 2009**
– af Isabelle Grignon.

14 – 15: **Kooperativet i Amataltal**
– af Karl-G. Prasse.

Billederne på forsiden og bagsiden er taget af Isabelle Grignon under Vestafrikansk Kulturuge i Århus 14. - 19. august. Gruppen Melting Spot optræder med 15 danske og 16 vestafrikanske unge! La' trommerne runge!

Tak til alle, som har sendt kontingent, abonnementsbetaling og/eller projektbidrag siden sidst! Vi er for tiden 191 medlemmer. I dette tal er ikke medregnet personer og husstande, som mangler at betale for 2008. Til alle, der mangler at betale for 2009 eller for 2008 + 2009, er der hæftet et indbetalingskort på side 3. Hvis du har betalt for ganske nylig, kan betalingen have krydset opsætningen og trykningen af indeværende blad, og så bedes du se bort fra indbetalingskortet.

Særnummer om dialogturisme

Vi har samlet 16 sider, der udelukkende behandler dialogturisme. Nummeret sendes ikke automatisk til alle, men kan fås tilsendt ved henvendelse på gtu_sekr@hotmail.com tlf. 98 56 29 94 – eller på www.gtu.dk/PKsaertryk_om_dialogturisme09.pdf

Et anderledes medlemsmøde

Kunne du godt tænke dig at opleve GtU blive udfordret på vores værdier og den måde vi har valgt at arbejde og organisere os på? Så mød op til næste medlemsmøde i Brabrand! Her har vi inviteret konsulent Jørgen Keinicke, der til daglig arbejder med mennesker, udvikling og ledelse – www.keinicke.com – til at hjælpe os på rette vej! Vi forventer en fornøjelig, positiv og lærerig eftermiddag!

Vi mødes søndag den 15. november kl. 13 hos Jens Elgaard Madsen, Lykkensdalsvej 159, 8220 Brabrand, som modtager tilmelding på tlf. 86 26 47 27 og 35 91 86 26, jensloja@yahoo.dk. Der ydes rejsedækning, men opfordres til samkørsel fra og til Sjælland med Per Christian Hougen, tlf. 44 48 02 38, perch@nypost.dk.

Kom der noget i kassen! Læs side 3, 4 og 5!
(foto: Ole Østerby, Fil Bleu)

Mødedeltagelser og udstillinger

Dansk Røde Kors i Arden gav kaffe efter Aïchas foredrag den 13. august
(foto: Jørgen Olsen)

8. – 9. juni i København:

Kate Nielsen deltog i konference hos Udenrigsministeriet om Afrika Kommissionens anbefalinger (Danida Development Days).

11. juni i Århus:

Jørgen Olsen deltog i møde i Uddannelsesnetværket, et møde, som havde til formål at se tilbage på netværkets aktiviteter og planlægge nye.

17. – 18. juni i Århus:

Kate Nielsen deltog i kursus, "Projektplanlægning og -styring", hos Projektrådgivningen.

21. juni i Brabrand hos Jens Elgaard Madsen:

Generalforsamling i GtU; den refereres på side 6, 7 og 8. Varesalg: 257 kr.

13. - 19. juli i Den Afrikanske Landsby i Aalborg Zoologiske Have:

I forbindelse med et varieret Afrika-program med Mellemfolkeligt Samvirke som ansvarlig præsenterede Genvej til Udvikling en blandet u-landhandel. Aktive for GtU var Jesper Olsen, Birgitte Juul Nielsen, Laura Katholm Olsen, Kristian Katholm Olsen og Jørgen Olsen. Der blev solgt varer for 4.260 kr.

6. august i Århus:

Jens Elgaard Madsen deltog i forberedelsesmøde vedr. det vestafrikanske kulturarrangement, som er nævnt i højre spalte på indeværende side og fyldigt omtalt på side 4 og 5.

13. august i Arden:

Aïcha Sissoko fra den burkinske Emmaus-organisation Pag-la-Yiri holdt foredrag for i alt 15 personer i Røde Kors butikken, Vestergade 1, Arden.

Mødet var arrangeret af Dansk Røde Kors, Arden, og Genvej til Udvikling. Et udvalg af varer fra Pag-la-Yiri blev udstillet, og det lykkedes at sælge for 500 kr.

14. – 19. august i Århus:

I forbindelse med et varieret Vestafrika-program med Oplysningscenter om Den 3. Verden (www.o3v.dk) som koordinerende gennemførte GtU en blandet u-landhandel med varer fra ikke mindst Kooperativet i Amataltal og Pag-la-Yiri, hvis daglige leder, Aïcha Sissoko, var til stede. Også vores nye samarbejdspartner fra Niger i forbindelse med dialogturismeprojektet, Goondals Tours, var repræsenteret med en stand. Dets leder, Maitouraré Boukary Bako, var ligeledes til stede. Aktive for GtU var desuden Maria Cecilia Castro-Becker, Per Christian Hougen, Inger Muusmann, Gunnar Pedersen, Jean François Tronche, Isabelle Grignon, Lone Haugaard, Britta Jensen, Louise Okon Willie, John Nielsen Schmidt, Poul Kruse, Kristian Katholm Olsen, Jens Elgaard Madsen og Jørgen Olsen.

Andre tidligere og nuværende medlemmer besøgte arrangementet eller var aktive i en anden deltagende organisation.

Der blev solgt varer for 21.495 kr.

21. august i København:

Aïcha Sissoko fortalte om Pag-la-Yiris arbejde på et møde arrangeret af Venskabsforeningen Danmark – Burkina Faso og af GtU.

2. september i Århus:

Jens Elgaard Madsen deltog i evalueringsmøde vedr. det vestafrikanske kulturarrangement, som er fyldigt omtalt på side 4 og 5.

Indtryk fra en markedsplads i Århus midtby

af Jens Elgaard Madsen

Da O3V (Oplysningscenter om Den 3. Verden) i sin tid opfordrede GtU til aktivt at medvirke og lægge kræfter i en planlagt, vestafrikansk kulturuge i Århus svarede vores koordinator, Jørgen Olsen, straks, at vi naturligvis ville deltage. Og han tilføjede, at det korte svar på deres spørgsmål om, hvor mange personer vi kunne mobilisere, måtte være én (læs: ham selv).

Jørgen tog imidlertid grueligt fejl! For det skulle hurtigt vise sig, at rigtig mange GtU-sjæle meldte sig på banen! Hele 14 medlemmer tog aktivt del i aktiviteterne i vores to boder i løbet af ugen. Endnu flere kom forbi og lod sig inspirere af de mange forskellige foreninger eller fik sig en snak med et broget publikum på markedspladsen!

Frivillige trak læsset!

Det at organisere et afrikansk marked i hjertet af en pulveriserende midtby kræver et større ”menageri”. Forud for arrangementet var der udvist masse af velvilje fra alle sider. Men da det kom til at udmønte de gode intentioner i praksis var det som om nogle af aktørerne havde glemt, hvad de tidligere havde lovet!

Vores koordinator (til højre) nød tydeligvis at blive aflastet. Her i snak med Paul Erik Bidinger DIB (Dansk International Bosætningservice)
(foto Sonja Salminen, O3V)

Som en konsekvens blev markedet hektisk fra starten, og de mange, frivillige – der sjovt nok netop ikke svigtede – måtte udvise deres fulde kreativitet og gå-på-mod i bestræbelserne på at skabe de rette rammer. Efterfølgende var den generelle holdning, at det faktisk havde været en fordel, at der ikke var blevet råd til et internationalt musiknavn som trækplaster! Det blev alle vi andre mere synlige af!

Også publikum var aktive aktører i de alsidige aktiviteter foran Musikhuset
(fotos: Isabelle Grignon)

Vestafrikanske bekendtskaber!

Som det allerede måtte være læserne bekendt havde GtU i forbindelse med kulturugen inviteret to gæster til Århus. Maitouraré Boukary Bako fra Niger (nederst til højre) er omtalt på side 12 i dette nummer af P&K. Så lad os lige dvæle lidt ved Aïcha Sissoko fra Burkina Faso.

Aïcha er den daglige leder af Pag-la-Yiri, som er en alsidig organisation, der arbejder med skabe nye udviklingsmuligheder for primært kvinder. Samtidig bestrider Aïcha vigtige tillidsposter i Emmaus Afrika. Derfor er hun både berejst og spændende at udveksle synspunkter med!

For eksempel fortalte Aïcha, at Pag-la-Yiri har den tilgang til nye opgaver, at det handler om at gå i gang, når en ide opstår. Først derefter overvejes det, om der skal søges eksterne midler og fra hvem. På det punkt kunne mange danske og afrikanske NGO'er, der skaffer donormidlerne før de overhovedet går i gang, virkelig lære noget!

Samværet i forbindelse med kulturugen, var i alle henseender berigende! Vore vestafrikanske gæster gav udtryk for, hvor fantastisk det var, at opleve en så intens interesse for vestafrikansk kultur og levevis hos borgere oppe i det kolde nord!

De mange nye kontakter med andre, der ligeledes "brænder" for Vestafrika, og mødet med danske vestafrikanere gjorde også indtryk.

Særligt fremmende var det utvivlsomt, at medlemmer af GtU gennem to uger – under ganske uformelle rammer – spiste, boede og hyggede sig sammen med vore inviterede gæster. Det fremmer utvivlsomt den gensidige forståelse!

Aïcha – GtU's gæst fra Burkina Faso
(foto: Isabelle Grignon)

Så er der "gang i den" i Århus....

Maitouraré inviterer børn indenfor

(fotos: Isabelle Grignon)

Jens Elgaard Madsen, Jørn Kirkegaard, Per Adelhart Christensen, Kate Nielsen,
Birgit Vanghaug, Maria Cecilia Castro-Becker og Per Christian Hougen
(foto: Jørgen Olsen)

GENVEJ TIL UDVIKLING

Referat af generalforsamling 21. juni 2009

hos Jens Elgaard Madsen, Brabrand

Dagsorden ifølge vedtægterne.

1. Valg af dirigent

Per blev valgt.

2. Beretning

Formanden valgte i sin gennemgang af beretningen at fokusere på den spredning i foreningens aktiviteter, der har fundet sted det forløbne år. Rent organisatorisk har dette udmøntet sig i nedsættelse af tre

arbejdsgrupper, der mere målrettet kan fokusere på foreningens indsatsområder.

Foreningens medlemstal ligger nogenlunde konstant, idet vi med glæde oplever en løbende tilgang af nye medlemmer og aktive kræfter.

Det blev bemærket, at GtU også det kommende år vil afholde medlemsmøder, hvor alle er velkomne.

Den blandede u-landhandel var med på generalforsamlingen
(foto: Jørgen Olsen)

3. Forelæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab

Regnskabet blev gennemgået og kommenteret punktvis.

Det fremgår af bestyrelsens beretning, at oplysnings- og administrationsregnskabet for 2008 udviser et underskud på 6.055 kr.

Administrationsbidraget udviste imidlertid et markant overskud i 2006 i forbindelse med den daværende Danida-bevilling vedr.

Amataltal. Det forventes, at det resterende administrationsbidrag kan dække udgifterne i hele projektperioden frem til 2010.

Egenkapitalen er i samme størrelsesorden som sidst og udgør pr. 31. december 2008 151.570 kr, hvilket bestyrelsen finder tilfredsstillende. Generalforsamlingen besluttede at godkende det foreløbige regnskab (revisionen næsten

afsluttet) med mindre der finder større ændringer sted. Regnskabet er frit tilgængeligt for enhver.

4. Behandling af indkomne forslag

Der var ikke modtaget forslag til behandling.

5. Fastsættelse af det årlige kontingent

Følgende uændrede satser gældende fra 2009 blev besluttet:

Personligt medlemskab.....	150 kr
Husstandsmedlemskab.....	200 kr
Kollektivt medlemskab.....	200 kr
Abonnement uden medlemskab.....	100 kr

(fortsættes side 8)

Referat af generalforsamling 21. juni 2009*(fortsat fra side 7)***6. Planer for det kommende år**

GtU vil i forbindelse med Vestafrika Kulturugen (14.-19. august 2009 ved Musikhuset i Århus) være til stede med en håndværks- og dialogturismestand. GtU vil benytte anledningen til at oplyse om vores syn på udviklingsarbejde og til at fortælle om vores forening og "vores" projekter. Vi vil også informere om de håndværksprodukter, vi sælger på vegne af vores samarbejdspartnere. Under Kulturugen vil det være muligt at træffe GtU's to gæster fra henholdsvis Burkina Faso og Niger.

Med hensyn til egnsudviklingsprojektet i Amataltal i Niger, som blev "midtvejs"-evalueret i foråret med henblik på at vurdere projektets bæredygtighed, forestår nogle afgørende beslutninger. Vi skal således det kommende år forholde os til, hvordan projektets bedst udfases med udgangspunkt i Danida's syn på evalueringsrapporten og Amataltal Kooperativets egne ønsker og ideer. Et af vore medlemmer er aktuelt på besøg i Amataltal for at drøfte mulighederne.

Det kommende år vil vores nye, lovende dialogturismeprojekt i Niger gå i gang. Under Kulturugen i Århus vil to af projektets bærende kræfter (fra henholdsvis Niger og Danmark) fortælle om initiativet og forsøge at skabe interesse for det.

Med hensyn til vores tidsskrift var der en overvældende tilslutning til at fastholde papirudgaven, selv om det også er muligt at modtage bladet digitalt (18 medlemmer og 6 andre kontakter – fordelt på i alt 12 e-mail-adresser, ønsker pt. sidstnævnte løsning). Forsamlingen opfordrede alle til at sende indlæg!

For så vidt angår foreningens kollektive medlemskaber besluttede generalforsamlingen, lige som sidste år, at sende et beløb på 120 € som bidrag til solidaritetsfonden under Emmaus International.

Der var også opbakning til, at foreningen fremover skal være repræsenteret ved internationale Emmaus-møder.

Endelig blev bestyrelsen bemyndiget til at tage stilling til, hvorvidt GtU fortsat skal være medlem af NGO-forum.

7. GtU – hvad vil vi sammen?

Forsamlingen fandt, at det stadig er berigende at fortsætte den værdidebat, som blev indledt ved sidste års generalforsamling. Derfor blev det besluttet, at debatten tages op i forbindelse med et særskilt medlemsmøde.

8. Valg af bestyrelse, bestyrelsessuppleanter og revisor

Til bestyrelsen genvalgte Per Adelhart Christensen, Jørn Kirkegaard, Arne Hansen og Jens Elgaard Madsen.

Som 1. suppleant valgtes Isabelle Grignon (nyvalg). Som 2. suppleant genvalgte Leif Haarbo Nielsen.

Som revisor genvalgte Ernst & Young A/S, Odense, ved Erik Pindstofte Jensen.

9. Eventuelt.

Næste års generalforsamling forventes afholdt hos Per Christian Hougen i Værløse søndag den 20. juni 2009.

*Jens E. Madsen, referent
Per Adelhart Christensen, dirigent*

Smykker på dugen
(foto: Jørgen Olsen)

20 år og klunser i 1967

- af Thyge Christensen
- fodnote af Jørgen Olsen.

Siderne 9, 10 og 11 kan betragtes som opfølgning på siderne 6, 7, 8 og 9 i nr. 98, maj 2009. Der kommer mere opfølgning i nr. 101, som forventes at udkomme i december.

Thyge Christensen har sendt Projekt & Kultur nogle uddrag fra ungdommens klunserlejr og klunstersamfund i henh. Italien og Frankrig.

Gamle breve siger noget om brevskriveren – i dette tilfælde mig. De siger også noget om den tid, de blev skrevet i. Og så siger disse uddrag forhåbentlig noget om Emmaus-Bevægelsens materielle grundlag, klunstersamfund og ungdomslejr.

Jeg startede min tid som klunser sidst på sommeren 1967 – i ungdomslejren Pescarola i den italienske by Bologna, hvor jeg i øvrigt fejrede min 20 års fødselsdag. Allerede den første dag blev jeg spurgt, om jeg havde kørekort, og selv om jeg stort set ikke havde køreerfaring, så lagde jeg morgenen efter ud med at manøvrere en gammel Citroën af den type, der ofte er brugt som politibiler, gennem en ganske kaotisk trafik. At jeg ikke havde noget højrespejl, at håndbremsen slet ikke virkede og fodbremsen kun så nogenlunde var blot en del af oplevelsen. Nedenstående er fra et brev, jeg sendte hjem til familien i Danmark, vist nok i september. Disse uddrag er skrevet direkte af, inkl. fejl.

Sommerlejr i Bologna

"I dag har vi friftermiddag. De fleste er taget med bussen ind til byen, men jeg gad ikke bruge min fritid til at vade mig dødtæt inde i en by, jeg har krydset på kryds og tværs med min kære, gamle Citroën.

Jeg har haft nogle gode oplevelser de sidste dage. Den første i mandags. Da var vi alle inde og høre "le Père" (= faderen), Abbé Pierre, der talte i en kæmpestor, pragtfuld sal i Bologna.

Der var 4.000 mennesker til stede, og det var virkelig en oplevelse! Selv om han virkede gammel og træt, talte han med megen kraft og patos. Han talte på fransk og blev oversat af en italiener, men jeg forstod en hel del af det.

Men i dag har han sågar været ude og besøge os i lejren. Han spiste til middag her og holdt en lille tale, der især handlede om de faste klunstersamfund i Frankrig. Han er en fantastisk personlighed. Jeg tror aldrig, jeg har set et ansigt, der i den grad udtrykker mildhed og styrke. Jeg var blandt de "lykkelige", der fik et håndtryk.

Jeg er med ude i byen hver dag. En masse gange har vi kørt ud til opgivne adresser, hvor vi så har tømt pulterkamre, kældre o. lign., men i de sidste par dage har jeg været med på en rigtig "ramassage".

(fortsættes side 10)

20 år og klunser i 1967

(fortsat fra side 9)

Det vil sige, at vi med højtalervogn, et par store biler som min og en lastvogn "trawler" en gade eller flere for papir, karton, klude og alt tænkeligt mellem himmel og jord, lige fra knive og nipsting til køleskabe og scootere!

Det er vældig sjovt, og alt i alt er det alle tiders tjans at være chauffør, for der er mange der står dag efter dag og presser papir og den slags.

Samfundet i Chartres

Og det gjorde jeg, altså blev længe, og i december rejste jeg med den resterende gruppe hele vejen til Chartres syd for Paris, hvor vi arbejdede frem til de næste sommerleje, som fandt sted i Sydfrankrig i 1968.

Jeg var dog ikke med dernede, men oprettede sammen med andre det første faste ungdomssamfund i Chartres. Det blev dog nedlagt, da jeg rejste hjem til Danmark engang efter nytåret 1968-69. Jeg husker ikke hvornår.

Næste uddrag er fra et julebrev, altså stadigvæk i 1967, skrevet i Chartres.

"For nogle dage siden havde vi en "omvendt indsamling". Dvs. at en kommune nord for Chartres selv organiserede det og i løbet af dagen fik vi 76 traktorvogne, fyldt med papir, jern og klude. Det er sørme pænt. For resten er det halvt om halvt gjort op, at vi – nu da halvdelen af tiden her er gået – hvis vi solgte alt nu, ville have tjent ca. 75 000 danske kroner! ...

Men det er hårdt arbejde, undertiden meget hårdt; men det går fint. Men om natten sover vi dæleme godt. Det er først om morgenen, vi begynder at forbande myggene, men så gør vi det også. De stikker som bare pokker!

Det hele er ret uformelt. Vi pjatter ved bordet og går ikke rundt og leger små Abbé Pierre'r. Men det er helt bestemt tanken om idealet, der driver arbejdet. Og hvis det ikke var fordi, det er et virkeligt kontant arbejde for at hjælpe, var jeg da ikke blevet her så længe, som jeg nok gør."

Han (M. Paul altså¹) er jeg blevet ganske fine venner med. Det er mere og mere ved at gå op for mig, at det er ham, der har en meget stor del af æren for, at Emmaus er nået så langt, som vi er. Og det er virkelig utroligt! Vidste I, at Emmaus har bygget tusinder af moderne lejligheder, har samfund i over 40 lande og projekter i flere u-lande. Og næsten alt finansieres af det, alle andre kasserer: tøj, papir, jern. Det er i sandhed en "genopstandelse", der er værdig til at betragtes, når "dødt", kasseret skrammel hjælper så mange ind i en bedre tilværelse, og mange tusinde (dem, der arbejder i samfundene eller sommerlejerne) lærer noget om kærlighed og respekt – ikke som begreber, men realiteter – de aldrig vil glemme.

¹ M. Paul = Monsieur Paul = hr. Poul, hed Paul Lesort og levede fra 1910 til 1997. Gennem flere årtier var han den grundige organisator af sommerklunserleje for unge og af såkaldte "omrejsende" samfund, bestående dels af unge, som havde været i sommerlejr, dels af ældre og midaldrende, ofte mennesker med store ar på sjælen efter et liv på vejene med søvn under broerne. Monsieur Paul var blandt meget andet leder af de i alt 44 leje, som blev gennemført i Danmark i sommeren 1969.

Fra lejren i Pescarola, Bologna – det er Abbé Pierre og Thyge, der retter på brillerne
(ukendt fotograf)

At jeg har lært en utrolig masse hernede, er der ingen tvivl om, og jeg har aldrig følt forbindelsen med det, jeg har i Danmark (selvfølgelig først og fremmest jer) så stærk! Naturligvis er man ikke altid i perlehumør hernede – (det hænder, at man både kan være gal og deprimeret), men jeg har aldrig før følt i den grad, at jeg beskæftiger mig med noget, der angår mig. Man glemmer aldrig Emmaus! Derhjemme har jeg vel først og fremmest prøvet på at finde ud af mig selv.

Naturligvis er det ikke uvæsentligt; men den eneste måde, man for alvor kan lære sig selv at kende, det er alvorligt at beskæftige sig med andre. ..

For resten taler vi ikke meget om filosofi hernede. I det hele taget beskæftiger vi os ikke så meget med begrebernes verden, men med tøj, papir, jern, og også venskab, kærlighed og respekt bliver på en måde realiteter for os.”

Støtte til dialogturisme i Niger

- tekst og billeder af Isabelle Grignon / tovholder for projektet.

GtU's nye projekt "Støtte til udvikling af dialogturisme i Niger" er skudt godt i gang. Jeg var i Niger i fem uger i juni, bl.a. for at starte projektet. Her en ultrakort rapport!

Projektets personale er blevet ansat og alle er blevet sat ind i deres funktioner, idet projektdokumentet er blevet læst og gennemdiskuteret sammen med hele projektteamet.

Selve startskuddet til projektet er blevet givet på et møde sammen med turismeministeriet, hvortil mange aktører inden for turisme i Niamey var blevet inviteret. CNPT (Centre Nigérien de Promotion Touristique) stod for det organisatoriske – og sørgede for at begivenheden blev sendt på det nationale fjernsyn. Konceptet "dialogturisme" fik en god modtagelse.

Projektets personale blev ansat. Bogholder Aissa fra NGO Initiatives & Actions glæder sig til at komme i gang.

Wow sagde det bare, da pigen kom spadserende på den røde løber. Der gik et stille sus af beundring gennem tilskuerne!

"Dét er faktisk den turisme, vi alle drømmer om at lave", sagde en af de mere garvede turoperatører, og tilføjede skeptisk: "Men jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad koster sådan en tur?" Der blev debatteret livligt efter præsentationen af projektet, som blev budt velkommen!

I august inviterede GtU projektets turisme-ansvarlige, Maitouraré Boukary Bako, til Danmark for at deltage i Vestafrikansk Kulturuge i Århus (læs artiklen side 4-5). Som forberedelse til denne kulturbegivenhed, blev der købt stort ind af kunsthåndværk og bestilt tøj til et modeshow. De smukke lædervarer fra Zinder og Niamey udsmykkede GtU/Goondals stand i Århus. De tre sæt tøj, kreeret af Maître Zac, en ung og ambitiøs skrædder fra Zinder, blev vist i Århus under den vestafrikanske festival.

Tøj blev kreeret og syet af en ung skrædder i Zinder - specielt til modeshow i Århus.

Projektet er udviklet sammen med Maitouraré B. Bako, fra NGO-I&A og Goondal Tours. Her sammen med dialogturister Inger Muusmann, Gunnar Pedersen og Per Chr. Hougen.

Niger, juni 2009

- tekst og billede af Isabelle Grignon.

Niger er midt i en forfatningskrise. Krisen foldede sig ud i juni, mens jeg var i Niger og bl.a. besøgte Kooperativet i Amataltal (læs artiklen side 14-15).

Baggrunden for krisen

Dagen før min afrejse til Niger kunne man læse i de nigerske aviser, at præsidenten Mamadou Tandja havde opløst parlamentet, dette i vrede over at politikerne ikke vil bakke hans forslag op om at holde folkeafstemning om en revision af grundloven. Formålet skulle være at gøre det muligt for ham at blive siddende i endnu tre år. Folketingsmedlemmerne bad forfatningsdomstolen om at se på sagen, og domstolen udtalte sig negativt om legitimiteten i præsidentens projekt. Der blev påpeget at en folkeafstemning ikke kunne bruges til at ændre grundloven. Men præsidenten er fast besluttet på at blive ved magten og han har for længst sørget for at udbrede

myten om folkets velgører, bl.a. via *præsidentens specielle program* der finansieres af den sanerede gæld til Verdensbanken. Nu er han parat til at trodse alle og enhver der ikke forstår landets vel på samme måde som han gør, inklusive det internationale donorsamfund.

Selv om Amataltal ligger langt fra både Niamey og den internationale verdens bekymringer over demokratiets tilbagegang i Niger, var der stor opmærksomhed på den politiske udvikling, mens jeg var i Amataltal, og der blev lyttet intenst til nyhederne i radioen under pauserne. Alle var imod præsidentens beslutning om at gennemtvinge en ændring af grundloven. "Tandja har aflagt en ed på koranen og nu bryder han sin ed," sagde man.

Folkeafstemningen blev holdt den 4. august som planlagt og gav et ja til Tandjas nye grundlov. Spændingen i det nigerske samfund er nu på bristepunktet og man frygter for det videre forløb.

I Amataltal var alle bekymrede over præsidentens beslutning om at gennemtvinge en folkeafstemning og man fulgte med i nyhederne. Her ses Dagmo Agholla med radioen og Ghabdouane Mohamed tv. i billedet.

Kooperativet i Amataltal

- af Karl-G. Prasse
- fodnoter af Jørgen Olsen.

Projektets slutfase

Vi nærmer os nu afslutningen af Projekt Egnsudvikling i Amataltal, fase 3, den 31. december 2010, og drøftelserne er i gang med hensyn til, hvad der skal ske efter denne dato.

Som bekendt skulle projektet hermed udfases og Kooperativet være i stand til at klare sig selv. Kooperativet (CA) er bekymret for bæredygtigheden af de gennemførte indsatser og henviser bl.a. til, at gentagne tørkeperioder siden den store tørke i 2005 har forhindret projektet i at udvikle sig som det skulle.

CA foreslog, at der som minimum blev søgt om en afsluttende tillægsbevilling. Genvej til Udvikling (GtU) sendte en føler til Danida og fik at vide, at en sådan bevilling på det foreliggende grundlag var meget vanskelig at opnå, hvorefter vi opgav at udarbejde ansøgning herom. Danida accepterer dog, at vi ser bort fra den budgetterede slutevaluering ved en neutral konsulent, og derved frigøres et ikke ubetydeligt beløb.

Det vil desuden være muligt - inden for visse begrænsninger - at omprioritere det projektbeløb, der er tilbage, således at CA - efter ansøgning - kan vælge at ophøre med enkelte aktiviteter, hvis CA finder, at andre aktiviteter bedre vil opfylde de enkelte delformål med projektet. CA kan eventuelt, men ikke nødvendigvis, lade sig inspirere af Mouhamed Bâ's midtvejsevalueringssrapport, som er omtalt her i bladet i nr. 98 og 99. GtU har bedt Kooperativet i Amataltal lægge et budget ud fra det beløb, det for tiden råder over plus det, som vi overfører i december 2009, når den sidste rate fra Danida er indgået.

GtU holder fast ved, at projektet skal afsluttes ved udgangen af 2010, hvorefter der skal holdes en pause for at se, hvorledes Kooperativet klarer sig. Uanset den generelle situation mener vi, det er fundamentalt sundt for opfindsomheden og den organisatoriske bæredygtighed, at der ikke tilføres midler udefra uafbrudt over en længere årrække.

Vi vil dog fortsat sende ansøgninger til tipsmidlerne med henblik på brøndrenoveringer og trug

til brønde, lige som vi fortsat vil indkøbe håndværksprodukter - og indkøb er ikke bistand.

Genvej til Udvikling har efter det vellykkede salg i Vestafrikansk Kulturuge (læs side 3, 4 og 5) sendt bud efter nye håndværksprodukter fra Kooperativet i Amataltal. Bl.a. er der næsten ingen fletvarer tilbage
(foto: Jørgen Olsen)

Det er ikke utænkeligt, at GtU om nogle år igen kunne gå ind i en eller anden form for egnsudviklingsprojekt i den sydlige del af Agadez-regionen; men det er alt for tidligt at udarbejde konkrete planer i så henseende.

Kooperativets situation

Regntiden er nu ved at være overstået og vi kan registrere, at regnen er faldet særdeles uensartet, ikke blot over Amataltal-zonen men over Niger som helhed. Ofte er der kun faldet kortvarig styrtregn og græsset er spiret frem, hvorpå efterfølgende tørke straks har svedet det af.

I begyndelsen af maj faldt der styrtregn over Agadez og mange huse blev beskadiget. Omkring 1. september faldt der igen fire dages styrtregn, og ca. 3.500 huse i byen er styrtet sammen eller stærkt beskadigede. Der forlyder dog ikke noget om skader på Kooperativets kontor. Ca. 7.000 familier er blevet hjemløse og er foreløbig indkvarteret på skoler og lign.

På grund af øget landsdækkende efterspørgsel bliver det mere og mere vanskeligt at skaffe dyrefoder på markedet, når græsgangene tørrer ud.

Kvæget er svækket af mangel på foder og medfølgende sygdomsangreb af især miltbrand.

Undervisningssektoren

To glædelige begivenheder på denne front kan registreres:

Min forlægger i Tyskland, Cargo-Verlag, har nu endelig fået færdigproduceret 500 eksemplarer af INDRAP¹'s **Alfabetiseringsbog**, efter at undertegnede har totalrevideret den. Den skal nu i den allernærmeste fremtid sendes til Kooperativet og først og fremmest anvendes i voksenundervisningen. Udgivelsen er finansieret over den løbende projektbevilling fra Danida.

Også **Historiebogen** (Nigers historie) skrider nu godt fremad. Projektleder Ghabdouane Mohamed har nu oversat 90 pct. af det franske forlæg til tuaregisk og undertegnede har revideret 75 pct. Der skulle altså være begrundet håb om, at oversættelsen bliver færdig til nytår, hvorefter den endelige redaktion og klargøring til tryk kan ske i løbet af 2010.

Undertegnede arbejder for tiden på et oplæg til det kommende **lærerseminar** i januar, 2010. Det tilstræbes bl.a. at animere til en drøftelse af pædagogiske emner (modersmålsundervisning m.v.) foruden de hidtil overvejende sproglige emner.

En indkomstskabende aktivitet, som det kunne give mening at drive kurser i, kunne være gartneri; her ses et havebrug i Amataltal landsby
(foto: Poul Kruse)

¹ INDRAP = L'Institut National de Documentation, Recherche et Application Pédagogique = Det Nationale Institut for Dokumentation, Forskning og Anvendt Pædagogik, Niamey.

Kooperativet arbejder på at organisere flere indtægtsskabende kurser for unge.

Den politiske situation

Omkring den landspolitiske situation henvises til artiklen på side 13 af Isabelle Grignon.

Hvad angår situationen i Agadez-regionen, har der været forhandlet mellem de tuaregiske oprørere og regeringen, bl.a. i Libyens hovedstad Tripolis under oberst Qaddhâfis ledelse og tilhørende våbenstilstand. Der er i øjeblikket ramadan (fastemåned) indtil 20. september og så længe skal våbenhvilen nok holde.

Det væbnede oprør, som startede i februar 2007, har sit udspring i Aïr-bjergene nord for Agadez
(foto: Jørn Kirkegaard)

Man er nået frem til et tilsyneladende acceptabelt resultat for begge parter, men desværre forlyder det nu, at oprørsledelsen, eller i hvert fald en fraktion af oprørere, har desavoueret deres forhandler i Tripolis og hævder, at han ikke havde mandat til indgå de aftaler, han har indgået. Forhandlingslederen, Aghali Alambo fra MNJ², er blevet truet af sine egne med arrestation, hvis han viser sig i Niger igen. Den omtalte fraktion har erklæret, at kampen fortsætter.

Sikkerhedssituationen

Som følge af den herskende våbenhvile er sikkerheden i Amataltal-zonen midlertidigt betydelig forbedret.

² Mouvement des Nigériens pour la Justice = Nigeriernes Bevægelse for retfærdighed. Læs i øvrigt side 14 i Projekt & Kultur nr. 99 for en oversigt over oprørsbevægelserne!

